

ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ

1. Které údaje k sobě patří? Zapište jen dvojice – velké a malé písmeno.

- a) doba jednoho oběhu Země kolem Slunce   A) 1 den
- b) doba jednoho oběhu Měsíce kolem Země   B) 1 rok
- c) doba jednoho otočení Země kolem své osy   C) 1 měsíc

(3 body)

2. Za počátek našeho letopočtu byl stanoven:

- a) rok objevení prvního předchůdce člověka na Zemi
- b) rok objevení prvního živočicha na Zemi
- c) pravděpodobný rok narození Ježíše Krista

(1 bod)

3. Rok 2012 patří do:

- a) 20. století   b) 21. století   c) 22. století

(1 bod)

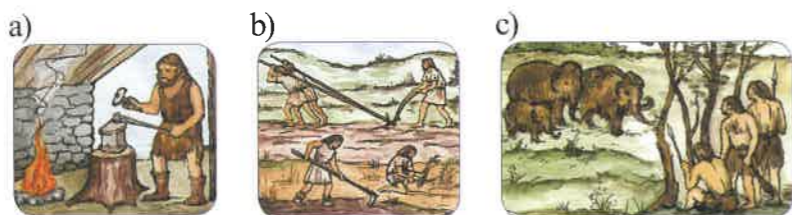
4. Nejstarší období dějin se nazývá:

- a) dávnověk   b) středověk   c) pravěk

(1 bod)

5. Zařaďte obrázky do správné doby (zapište jen dvojice písmen):

- A) starší doba kamenná
- B) mladší doba kamenná
- C) doba železná

(3 body)

6. V našich zemích začal středověk:

- a) objevením železa   b) příchodem slovanských kmenů   c) poznáním ohně

(1 bod)

7. Pouze jedno pořadí podle doby vzniku je správné. Které?

- a) Sámova říše – Velká Morava – český stát
- b) český stát – Sámova říše – Velká Morava
- c) Velká Morava – Sámova říše – český stát

(1 bod)

8. Bratři Konstantin a Metoděj přišli na Velkou Moravu, aby:

- a) získávali lidi pro křesťanskou víru
- b) vedli Slované v boji proti Avarům
- c) usmířili rozhádané knížecí rody

(1 bod)

9. Slovanské kmeny na území Čech v 10. století sjednotil a český stát tak založil rod:

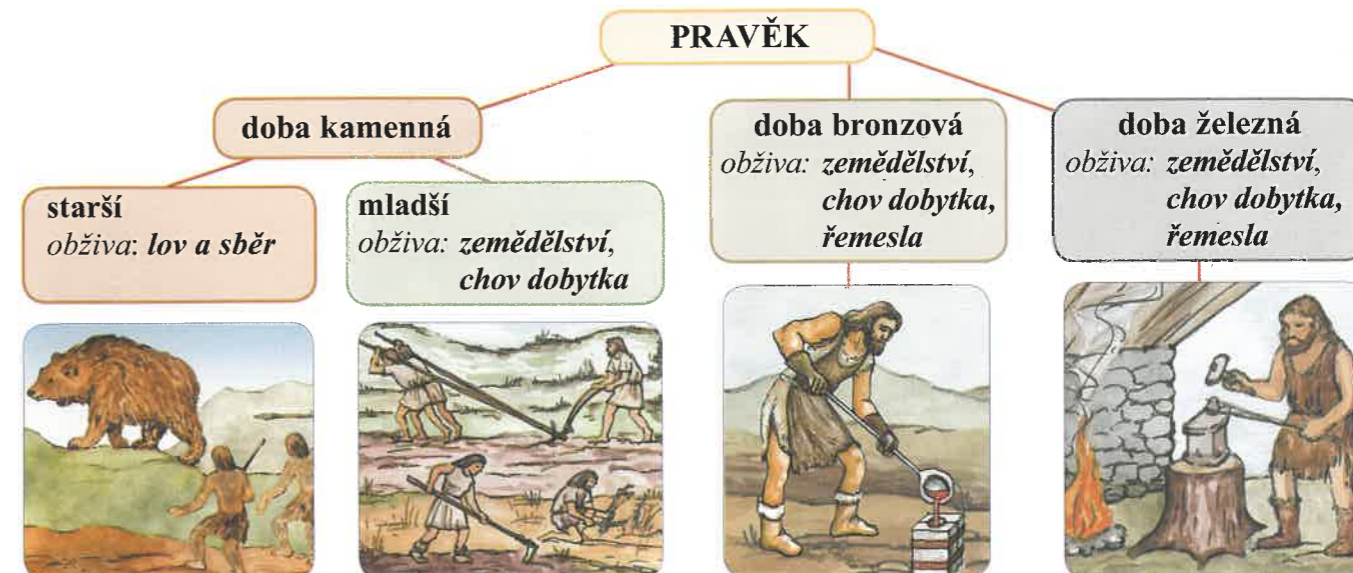
- a) Slavníkovci   b) Boleslavovci   c) Přemyslovci

(1 bod)

10. Po své smrti byl prohlášen za svatého český kníže, který se jmenoval:

- a) Václav   b) Bořivoj   c) Boleslav

(1 bod)

Prohlédněte si schéma. Řekněte, z jakého materiálu vyráběli lidé nástroje v jednotlivých obdobích pravěku.

2. JAK SE ŽILO VE STARŠÍ DOBĚ KAMENNÉ

Zprvu bylo pravěkých lidí v porovnání s ostatními tvory málo. Žilo se jim těžko. Podnebí nebylo stálé. Střídala se dlouhá období chladu (doba ledová) s obdobím tepla (doba meziledová). Pokud se pravěkým lidem nepodařilo **ulovit** nějakou **zvěř**, hladověli. Museli se spokojit jen s **kořínky** a **plody**, **částmi rostlin** a **semeny**, které **nasbírali**.

První pravěcí lidé ještě neuměli vyrobit žádné nástroje ani zbraně. Používali jen to, co našli v přírodě – **kameny**, **klacky**, **zvířecí kosti**. Proto lovili zpočátku jen **malá zvířata** (např. zajíce, veverky, ryby).

Později se pravěcí lidé naučili **opracovávat kámen**. Prvním kamenným nástrojem i zbraní byl **pěstní klín**. Nazývá se tak proto, že byl opracován do mandlovitého tvaru, aby se dobře svíral v dlaní. Kromě pěstního klínu začali lidé později používat také oštěpy, kyje, časek i luky a šípy.

Pomocí těchto zbraní dokázali ulovit i **velká zvířata** (např. jeleny, medvědy, soby, bizony, nosorožce a mamuty).

pěstní klín

Z Ulovení až 5 metrů vysokého mamuta bylo pro pravěké lovce obtížné. Lovci si proto ve skupině zvířat vyhlédli jedno, které se odloučilo od stáda. Obklíčili ho a pak je s řevem a hořícími pochodněmi hnali potřebným směrem, například k vysokému srázu. Zvíře většinou zahynulo při pádu.

1. Na základě fotografie popište, jak vypadal mamut. Které dnešní zvíře vám připomíná?
2. S pomocí textu řekněte, jaké zbraně drží pravěcí lovci na obrázku na straně 8 (vpravo).

mamut (rekonstrukce)

V tvrdých životních podmínkách a při lovu velkých zvířat se člověk nemohl spolehnout jen sám na sebe. Proto žili pravěcí lidé **ve starší době kamenné v tlupách**. Zprvu se **dorozumívali jen posunků** a **skřeků**. Společný lov a život je nutil k lepšímu způsobu dorozumívání. Tak se vyvinula **lidská řeč**.

mamut – mammoth [mæməθ]